

weging verdienen, wat minder in centimeters en minuten af te dalen, maar ook iets over te laten aan het inzicht der artsen. Als gehoorzame burgers moeten wij wel aannemen, dat de thans gegeven voorschriften *op dit oogenblik* niet te verbeteren zijn. Maar zou er ook in de toekomst geen sprake meer kunnen zijn van vooruitgang? Als nu eens vóór 30 jaren zulke voorschriften van „hoogerhand” waren gegeven, met bedreiging, dat iedere anders verrichte inenting als ongedaan zou worden beschouwd, dan had er nooit sprake kunnen zijn van al die verbeteringen in de entkunst, welke nu haar officieel toppunt schijnen te hebben bereikt in de ontdekkingen, dat immuniteit tegen pokken alleen wordt bereikt door een afstand van 2 cM. tusschen de schrapjes, en dat het entwondje niet binnen 10 minuten kan zijn opgedroogd.

De wijze van uitvoering van geneeskundige verrichtingen te binden door vaste voorschriften is strijdig met het algemeen belang, omdat het den vooruitgang tegenhoudt, en strijdig met de Wet, die den arts gebiedt, immers hem doet zweren of beloven, te handelen naar *zijn* beste weten, en niet naar het beste weten van een ander, met welk wetenschappelijk of ambtelijk gezag ook bekleed.

PINKHOFF.

INGEZONDEN.

DE NEDERLANDSCHE VEREENIGING VOOR THALASSOTHERAPIE EN DE LEER DER KUNSTMATIGE ADEMHALING. ¹⁾

In het nummer van dit *Tijdschrift* van 4 Jan. 1913 volgde ik met belangstelling het verslag der achtste algemeene vergadering der bovengenoemde vereeniging en de daar gehouden voordracht van coll. VAREKAMP. Wie belangstelt in eerste hulp bij drenkelingen zou allicht meenen, nergens beter zijn licht te kunnen opsteken dan bij deze schare van ingewijden. Het blijkt echter, dat de geheele strijd in dit *Tijdschrift* over de kunstmatige ademhaling, in 1908 door mij aangebonden en tot 1912 voortgezet, aan coll. VAREKAMP en zijne toehoorders onopgemerkt is voorbijgegaan. De spreker heeft zijn thalassotherapeuten in de woestijn kunnen leiden, zonder dat zij er iets van bemerkten hebben. Althans van eenige opmerking, vraag of weerlegging blijkt uit het verslag niets.

VAREKAMP prees in zijn rede naast en boven de drukmethoden van HOUARD en SCHÄFER de methode van SILVESTER-BROSCH-MEIJER, omdat de *ventilatiegrootte* van de longen hierbij 2000—3000 cm³ bedraagt, terwijl b.v. de methode van SCHÄFER maar 500 cm³ geeft. Nog altijd trekt dus ook in ons vaderland de wedstrijd om de kubieke centimeters lucht zijn bewonderaars. Bovendien noemt prof. LOEWY die methode (BROSCH) de beste methode — en als LOEWY het zegt, dan mogen wij het gelooven (sic!).

Het zou zijn om er moedeloos onder te worden, ware het niet, dat uit andere kenteekenen (ik noem slechts de gunstige kritieken in de geneeskundige tijdschriften van mijn boek „die Methoden der künstlichen

¹⁾ Eerst heden geplaatst ten gevolge der staking in het drukkersbedrijf.

Atmung", Berlin, JUL. SPRINGER) blijkt, dat het licht ook in deze uiterst belangrijke kwestie begint door te breken. Hoelang nog zullen de *drenkelingenmoordende drukmethoden* worden aanbevolen en toegepast?

Groningen, 6 Jan. 1913.

G. VAN EYSELSTEIJN.

VOORKOMEN VAN VERDRINKEN OP ZEEBADPLAATSEN. ¹⁾

Hoezeer ik ook met belangstelling het verslag der voordracht van coll. VAREKAMP gelezen heb, moge het mij toch geoorloofd zijn op te merken, dat hij in enkele opzichten zijn blik tot zoover over de Oostergrens gericht heeft, dat hij over het hoofd heeft gezien, wat in het vaderland geschiedt resp. geschiedde. Een niet gering deel van de goede wenschen van coll. VAREKAMP is reeds in vervulling gegaan of gaat in vervulling!

Brochures over de kunst om een drenkeling zwemmende uit het water te halen, en om, zoo noodig, den schijndooden drenkeling weer bij te brengen, worden door de Maatschappij tot redding van drenkelingen reeds gratis verspreid. Deze Maatschappij laat dezen winter cursussen houden in het verleenen van eerste hulp bij drenkelingen.

Het is de bedoeling deze cursussen te verbinden met andere, waarop onderwijs in het zwemmende redden van drenkelingen zal gegeven worden, terwijl in overweging is wedstrijden te organiseeren, waarbij van de verkregen geoefendheid blijk gegeven kan worden.

Coll. VAREKAMP haalt uit een voordracht van prof. G. MEYER (*Berlijn*), den 7en Juli 1911 gehouden, het een en ander over de ontwikkeling van het reddingswezen *hier te lande aan*. Mag ik hem er op wijzen, dat prof. MEYER zijn gegevens ontnomen heeft aan het werk van J. A. KOOL, *Geschiedkundige Beschouwing van de Maatschappij tot Redding van Drenkelingen* te Amsterdam, 1854 en dat van mij, *Eerste Hulp bij Ongelukken*, 1905. Ik vertrouw, dat, als coll. VAREKAMP deze gelezen had, hij ook niet de Hamburgsche voorschriften (1793) aangehaald zou hebben, maar de *Amsterdamsche*, waarvan de Hamburgsche bijna woordelijk overgenomen zijn.

Amsterdam, 8 Januari 1912.

Dr. C. J. MIJNLIEFF.

BRIEFWISSELING.

ALUINHOUDEND BAKMEEL.

De heer G. L. VOERMAN, directeur van het rijksbureau tot onderzoek van handelswaren te Leiden, schrijft ons naar aanleiding van het referaat in No. 2 van dezen jaargang over bovenstaand onderwerp, dat daarin sprake is van een verbod in Europa van aluin in voedsel en dat men uit de eerste zinsnede van dat referaat misschien zou opmaken, dat in Europa geen aluinhoudend bakmeel gebruikt wordt. Dit is, tenminste voor Nederland, allerminst het geval. Genoemde deskundige geeft ons de verzekering, dat hier te lande nog heel wat meel met aluin vermengd verbakken wordt, misschien niet zoozeer tot brood, als wel tot koek en andere lekkernijen. In Nederland bestaat dan ook geen algemeen voor

¹⁾ Zie noot op bldz. 139.